

KRISLAI

Macdonaldas ar Leninas? Leninizmo Studijavimas. Įstatymų Labirinte. Tauta ir Tribakis.

RAŠO BERENGA

Sveicarų socialdemokratas Grimmas sako, kad Anglijos Darbo Partija turės parodyti, galima ar negalima įvykinti socialę revoliucija ramiu būdu. Jeigu ta partija suklups, tuomet, anot Grimmo, prie leninizmo nušvirs milijonai naujų darbininkų. Zinoma, ji suklups. Juk pats tos valdžios gyvavimas priguli nuo akių mirktelėjimo dviejų liberalų — Asquitho ir Lloyd George'o.

"Laisvė" mes nutarėm duoti kuodaugiausia raštų apie Lenina. Stalino prakalba, kuri ejo per du "L." numerius, visiems labai patiko. Visi didžiausiu susigraudinimu perskaitė paskutinį žodį Nadeždos Konstantinovnos. Daugeliui patiko straipsniai: "Gorkis apie Lenina" ir "Menševikai apie Lenina". Šiame "L." numery eina vertimas puikios d. Bucharino prakalbos. Prakalbos pabaiga bus šioj subatoj.

Tik-ką vėl gavom naują laikraščiu pluoštą iš Maskvos. Leningrade d. Zinovjevas pasakė gilia, graudžią ir be galo interesingą prakalbą apie Lenina. Jei ne visa, tai bent žymesnę dalį tos prakalbos išversime "Laisvės" skaičiujams.

Tik dabar, galima sakyti, prasideda leninizmo studijavimas. Skaitykite, draugai, visa tai, kas rašoma apie Lenina.

Juo labiau Grigas agituoja prieš Marčiulionį ir Banaitį (tuodu ubagaujančius studentus), tuo labiau keleviečiai juos remia. Fortunatas net prakalbą sudrožė ty klerikalų prakalbose. Kokios plačios tų menševikų pažiuros! Bagočius eina išvien su "Vienybe", "Naujienos" su "Sandara". Jokio nugarkaulio jiem nei nereik.

Brooklyno "Daily Eagle" Gompersas duoda pipirų Macdonaldo valdžiai: "aš sakau, kad Britanijos valdžios pripažinimas Sovietų yra žingsnis, kenksmingas demokratijai. Kiekvienas kompromisas su Sovietų valdžia yra laimėjimas Sovietų valdžios."

You said it! Per metus Amerikos teismai padaro tiek nutarimų, kad jie užima 175,000 puslapius. Per metus įvairios legislaturos išleidžia 12,000 naujų įstatymų.

Kas metai po tiek. O kur visi seni įstatymai ir teismų muosprendžiai nuo laikų Jurgio Washingtono?

Tų įstatymų tokia begalybė, kad vyriausias klausimas dabar, kaip nuo jų išsisukti.

"Tegyvuoja neprigulminga Lietuva" — sutartinai sušuko Chicago, tautininkai neprigulmybės dienos vakarieneje.

Ir pravalgė jie lygiai tūkstąnti dolerių.

Tribakis kupinas, gūžys ramus, skūlys gerai mala — every day is every way.

Kodel gi nepaužt už tautą!

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina Kasdien Apart Nedėdieniai.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

No. 63

TELEPHONE STAGG 3878

Brooklyn, N. Y., Pėtnyčia, 14 d. Kovo (March), 1924

Pavienio Numerio Kaina 4c.

Metai XIV, Dienraščio VI

\$100,000,000 Skolina Francuzijai Amerikos Bankininkai

Nori Sudrutinti Francuzų Franką, Gelbėdami Savo Biznį

Nes Franko Puolimas Blogai Atsiliepa į Amerikos Bankininkus.

New York. — Amerikos bankų tūzas J. P. Morganas ir keli kiti bankininkai sutarė duoti Francuzijai \$100,000,000 naujos paskolos. Jų tikslas yra vaduoti Francuzų franką, kurs nupuolė iki pusketvirto cento ir randa-si pavojuje dar tolesnio puolimo.

Francuzų bankininkai sako, kad Amerikos bankininkus verčia gelbėti franką jų pačių biznis. Nes Amerikos bankai nuo karo pradžios suskolino galybę pinigų Francuzijai, jos miestam ir įvairiom Francuzų pramoninkų grupėm. Jeigu frankas vis nesuturimai pučiu, tai būtų didelis klausimas, kaip Amerikos bankininkai

Paminėjimai Penkmetinių Sukaktuvių Komunistų Internacionalo

NEW YORKE

Ateinantį sekmadienį, kovo 16 d., New Yorke, New Star Casino svetainė, 107 St. ir Park Ave., nuo 2 valandos popiet bus prakalbos paminėjimui penkmetinių sukaktuvių Komunistų Internacionalo ir 53-metinių sukaktuvių Paryžiaus Komunos.

Be prakalbų, bus ir koncertinė programa, kurią išpildys Frances Geddes, lyriška soprano; Herman Fuchs, gabus smuikininkas, ir plačiai žinoma Lietuvių Kanklių Orkestra.

Kalbės Weinstone, Olgin, Winitzky ir Sam. Darcy.

Tikietas 40 centų. Nėra abejonės, kad susirinkus didelės minios žmonių. Todel patartina pasirūpinti tikietus išanksto, kuriuos galima pirkti: 208 East 12th St.; 47 Chrystie St., ir Jimmie Higgins knygu krautuvejį, 127 University Place, ties 14 gatve.

ELIZABETH, N. J.

Bus tarptautinės prakalbos sekmadienį, kovo 16 d., paminėjimui 5-metinių sukaktuvių nuo įsikūrimo Komunistų Internacionalo. Prakalbos įvyks Labor Lyceum svetainėje; pradžia 2:30 val.

Rengia Miesto Centralinis Komitetas Amerikos Darbininkų Partijos.

Čechijos prezidentas Masarikas rašo tūlam čechų laikrašty, kad jeigu buržuazija bijosi Macdonaldo, tai jai reikės vėliau turėt reikalą su leninistais.

Nušvilptas Grigaitis "Naujienų" Koncerte

Chicago, Ill. — Pijušas Grigaitis vėl nušvilptas nuo pagrindų "Naujienų" koncerte. Kada jis pradėjo groti apie savo nuopelnus ir "principų tvirtumą", susirinkusi publika sukėlė tokį kačių koncertą, kad Pijušas turėjo trauktis nuo pagrindu. Pasirodė, kad akrobata Požėla žmonės labiau norėjo matyti, negu klausyti Grigaitio prakalbos. Pijušas gavo progos dar kartą išbandyti savo susmukusią intaką.

Plačiau apie tai parašysiu vėliau.

V. Politikas.

Bomba Anglų Ambasadoriui Graikijoje

Atėnai. — Trūko dinaminė bomba, padėta po rūmu Anglijos atstovo Graikijoje. Atstovas M. Cheetam'as, jo žmona ir tarnai išliko sveiki. Bomba suardė tik rūmo laiptus.

Radu taip pat padėtą bombą po siena Rumunijos atstovybės Atėnuose.

Areštuoti keturi darbininkai, kurie kasė šulinį ties Anglų atstovybės rūmu. Graikijos vyriausybė tuojats atsiprašė Anglų atstovo delei trūkusios bombos ir žadėjo aštriai nubausti kaltininkus, jeigu tik pavyks juos sučiupti.

\$326,224,993 Amerikos Armijai

Washingtonas. — Kongresinė finansų komisija skiria \$326,224,993 metinėm lėšom Amerikos armijos. Pataria, kad armija nebūtų mažinama. Amerikos armijoj dabartinu laiku yra 12,000 oficerių ir 125,000 kareivių.

Chicagoj areštuota Belta Gaertnerienė, persiskyrėlė, kuri, kaip tekinasi, bežaisdama, nušovusi V. R. Law'a, su kuriuo važiuo automobilių iš vienos girtos naktinės puotos.

Už Panaikinimą N. J. Fanačių "Mėlynųjų" Įstatymų

Kaip jau buvo, mašyta, New Jersey valstijoje, Hudsono apskrutyj, areštuota 20,000 žmonių už sulaužymą vadinamo "mėlynojo įstatymo", kurs draudžia, nedėdieniais bet kokius svietiškus pasilinksminimus. Tai įstatymas, kurs senai išleistas tuo tikslu, kad priverst žmones eiti į bažnyčia.

Minėti areštai padaryti už tokius dalykus, kaip žaidimai, automobiliais važinėjimai ir t. t. Buvo areštuotas ir katalikų kunigas J. N. Grieff už tai, kad nedėdieniais rodė krutamuosius paveldus apie Kristaus gyvenimą ir kančius, — nors tai, kaip matote, ir ne svietiškas "pasilinksminimas".

Jersey City majoras Hague varo agitaciją už panaikinimą tokių kvailų fanatiškų įstatymų.

Per Minutę Išduoda Po 15 Pilietybės Popierius

Vienas teisėjas tuo pačiu žygiu prisaiškin 500 atėvių delei ištikimybės Amerikai. Kada jis laike davimo prišiekos buvo išlešęs ranką augšty, kažin kas išvežė jam iš kišenius auksinį laikrodėlį.

New Yorkas. — Apskrities teismo rūme teisėjai išduoda vidutiniai po 15 antrųjų popierius (pilnos pilietybės) atėviam kas minutę.

Amerikos Valdininkų Armija

Washingtonas. — Centralinė Amerikos valdžia laiko 544,671 nuolatiniai apmokamą valdininką bei tarnautoją; tame skaičiuje yra 294,226 pašto tarnautojai. Atskiros gi valstijos šioj sąlyty turi dar pusantro milijono nuolatinų valdininkų bei tarnautojų.

Chinai ir Japonai Greit Pripažins Sovietus

Pekinas. — Pranešama, kad sekmingai eina Sovietų Respublikos atstovo derybos su Chinijos ir Japonijos atstovais, ir galima laukti, kad trumpu laiku tos dvi šalys taip pat pripažins Sovietų valdžią.

Neprūma į Ameriką Tikros Amerikietės

New Yorkas. — Iš Anglijos kolonijos Guiana atvažiuo į Ameriką Gertrude Gomes'ienė. Nors ji buvo gimusi Amerikoje, Brooklyne, ir todėl pagal gimimo vietą buvo šios šalies pilietė, tačiau jos neprūma į Jungtines Valstijas. Nes jinai apsigėdė su Anglijos piliečiu, ir tuo būdu prarado Amerikos pilietybę.

Anglai Reikalauja Priimt Rusiją į Tautų Lygą

Zeneva, Šveic. — Anglijos atstovas Tautų Lygos posėdyj, lordas Parmoore, savo prakalboj reikalavo priimti į Tautų Lygą Sovietų Rusiją ir Vokietiją ir įtraukti į ją Jungtines Valstijas. Kitaip gi, esą, Tautų Lyga nepadarys santaikos Europoj.

ŽINIŲ ŽINELĖS

Lenkijos karo ministeris uždraudė merginoms, tarnaujančiom jo, ministerijos raštinišė, — dėvėti šilkines pančėkas ir šjap brangius rūbus.

Washingtonas. — Prezid. Coolidge pakvietė teisėją W. Kenyon'ą iš lowos užimti karo laivyno ministerio vietą, iš kurios buvo priverstas pasitraukti prasišmugėlavęs Denby.

Pietinėj Rusijoj, iš priestasties didelių, gilių sniegu, daugejį vietų apsisosto vaikščiojė traukiniai.

100 Metų Senis Keiksnys Ir Muštukas

Dublinas. — 100 metų amžiaus airys Owen Connolly pėsčias atėjo devynias mylias į teisma, į kurį buvo patrauktas už užpūlimą ant tulo Patricko Brady'o, kurį senis norėjo sumušti. Senis iškeikęs Patricką, peršokęs per tvorą ir su grasinan-

Delei Klaipėdos Susikirto Lenkų Atstovas Su Tautų Lygos Komisijos Pirmininku

Rusija Reikalauja Sau Žodžio Klaipėdos Klausime

Zeneva. — Tautų Lygos Tarybos posėdyj susikirto Lenkijos atstovas Skirmuntas su amerikonu Davisu, pirmininku Tautų Lygos Komisijos, sprendžiančios Klaipėdos klausimą. Skirmuntas pasipiktino planu, kurį komisija išdirbo Lenkijai ir Lietuvai delei Klaipėdos. Kuomet planas buvo perskaitytas, Skirmuntas sako, kad čia Lenkam tas planas neduoda reikalingu ekonominių užtikrinimų Klaipėdoj. Jis nurodė, būk Lenkija skaito save esančia santalkoj su Lietuva, bet Lietuva vis dar tebesilaiko karo stovio prieš Lenkiją. Davis atkirto, kad, jo nuomone, Lenkija irgi skaito save esančia karo stovyj prieš Lietuvą.

Komisija dar nepaskelbė savo plano, ką ištikrųjų siūlo delei sutaikymo Lietuvos su Lenkija Klaipėdos klausimu. Tačiau Davis pareiškia ginsias savo planą iš

Francuzai Pripažino Rumunam Buvusią Rusijos Guberniją Bessarabiją

Anglai Nepripažįsta Rumunijai Bessarabijos. Francuzija padarė sutartį su Rumunija, kur, be kitko, pripažino Rumunam ir Bessarabiją. Bessarabija tai buvusioji Rusijos gubernija. Kiek pirmiau ją pripažino Rumunam Belgija ir Italija.

Francuzų seimas 478 balsais prieš 73 užgyrė savo valdžios sutartį su Rumunija.

Rumunijos pasiuntinys Anglijoj deda visas pastangas, kad palenkus ir Anglų valdžią pripažint Bessarabiją Rumunijai, bet iki šiol be pasekmių.

Sovietų valdžia dar sykį pakartojo, kad ji neužleis Rumunijai Bessarabijos ir negrąžins Rumunų valdžiai \$75,000,000, kurie laikė karo buvo pervedti iš Bukarešto į Maskvą. Bukareštas — Rumunijos sostinė.

Žemės Drebėjimas Kamčatkoj

Maskva. — Išsiveržė keli vulkanai ir įvyko smarkūs žemės drebėjimai Kamčatkos pusiasalyj, rytiniame Sibiro pakraštyj. Šiaučia smarkiausios vėsulos.

Darbininkai Visų Šalių, Vienykite! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Laimėsite Pasaulį!

Prakalbos Eastone

Eastone, Pa., ateinantį nedėdienį, kovo (March) 16 d., įvyks prakalbos svetainėje po num. 34-36 North 7th St. Pradžia 2:30 val. po piet. Kalbės vienas iš "Laisvės" redaktorių, kurs čia dar nebuvo kalbėjęs. Visi atsilankykite, o išgirsite svarbių dalykų apie savo, kaippo darbininkų, reikalus. Be kitko, bus kalbama apie penkmetines sukaktuves Komunistų Internacionalo ir apie Paryžiaus Komuną. Rengia vietinė LMPS kuopa.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Laina Savienyose Valstijose ir Kanadoj—metams \$6.00; pusei metų \$3.00; trims mėnesiams—\$1.50. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei metų \$4.00; Brooklyne per paštą siunčiant metams \$8.00; pusei metų \$4.00.

FRANKAS, POINCARE IR KOMUNISTAI

Frankas kulnaverčiais smunka žemyn. "Draugai apleidžia Poincare"—telegrafuoja N. Y. "World'o" korespondentas iš Paryžiaus. Du trečdaliai Paryžiaus laikraščių reikalauja, kad carukas Poincare rezignuotų. Gal būt, Amerikos Morgano pagelba laikinai sustabdys franko kritimą, bet faktas yra tas, kad Poincare jau beveik prilipto liepto gale. Darbininkai, valstiečiai ir smulkioji buržuazija kelia protestą prieš naujai sumanytus mokesčius. Franko puolimas didina brangenybę ir ją jau jaučia darbo minios. Anglų komunistų "Weekly Worker" praneša apie visą eilę streikų ir lokautų.

Francijos kapitalas pradeda plaukti į užsienį, tai yra, eina tuo pačiu keliu, koku ėjo vokiečių kapitalas. Kapitalas bėga į užsienį, frankas smunka, didėja brangenybė, prasideda ekonominis krizis. Apie gavimą aukso iš Vokietijos nėra nei kalbos. Tas žadinytas buvo šakės ant vanderis parašytas. Ruhr'o užėmimas ne tik kad nieko nedavė, bet, sulgy informacija Manchesterio "Guardian'o", kaštavo apie 50 milijonų dolerių. Tai pinigų krūva. Be to, Ruhr'o srity prasideda aštrus nerimavimas francūzų kareivių, kas labai uoliai slepiama.

Mandagūs Macdonaldo laišakai apie susiartinimą Francijos ir Anglijos jokios reikšmės neturi. Tai yra paprastos diplomatinės deklamacijos. Sovietų Rusija, po to, kaip ją pripažino Anglija ir Italija, aiškiai davė suprast Francūzų valdžiai, kad ji ir be Francijos gali apsieiti. Draugo Skobeleva misija atsaukta iš Paryžiaus. Su savo anti-rusiška politika Poincare taip pat įsiklampino. Italija padarė sutartį su Jugoslavija ir Ispanija. Taigi, francūzų prestižas žymiai sumažėjo pastarosiose šalyse.

Poincare's užkulisinė politika sudaryti "nepri gulmingą" Pareino respubliką ir tuomi suskaldyti Vokietiją, pasibaigė labai apvertkintai.

Pradeda pildytis tas, ką komunistai seniai pranašavo. Politika razbajaus ir plėšikavimo turėjo privesti prie krizio.

Bėdos verčiamas, Poincare pradeda saldiežuvauti. Ir su Anglija, ir su Vokietija, ir su Rusija pradeda mandagiai kalbėti. Bet saldiežuvingos frazės neištrauks jį iš balos. Tiesą pasakius, jisai jau būtų nusisukęs sau sprandą, jeigu ne Morganas, jeigu ne Amerikos bankieriai. Jie remia Poincare, nes bijo, kad suirus visiems galams, jų doleriai graudžiai apsiaverks.

Kaip dabar tariasi išsigelbėti Francijos buržuazija? Gudresnieji buržujai puikiai supranta, kad Poincare's ir jojo "nacionalio" bloko avantiūristiška politika turi būti likviduota. O kas po to? Ateina rinkimai. Tuose rinkimuose žada laimėti "kairysis" blokas, kuriam vadovauja Herriot ir Poinleve, prie kurio tediiasi "gompersinių" unijų vadai, "socialistai" ir šiaip jau įvairaus plauko liberališki kinkadrebai. Tas "kairysis" blokas didžiausiu gvoltu šaukia visuomenę į savo kromelį.

Šiaip susidėjusioje padėtyje komunistai turi puikiausių progų. Jie turi atkreipt savo kanuoles ne tik prieš nusibankrutijusį Poincare, bet ir prieš vadinamąjį "kairįjį" bloką, kuris susideda iš tų pačių socialių elementų. Juk Herriot ir kompanija taip pat rėmė plėšikišką Poincare's politiką Vokietijoje; jie taip pat rėmė Poincare's subudavotą sąjungą iš Lenkijos, Cechijos ir Rumunijos. Šalin juos visus.

Komunistai, revoliuciniai unijistai iš unitarės darbo konfederacijos ir valstiečiai turi sudaryti savo darbininkų ir valstiečių bloką, darbo žmonių bloką, prieš atžagareivį Poincare, prieš fašistą Millerandą ir prieš liberališką pajotžergą Herriot.

Striokas, kuris apir, a Francijos buržuazija, aiškių aiškiausiai rodo, kad europinė politika dar neįėjo į normalę vagą. Šiandien eksplozija vienoj šalyj, ryt kitoj. Lygsvaros nėra nei politikoj, nei ekonomikoj. Komunistų orientacija į stiprėjimą revoliucinio judėjimo teisinga yra šiandien ir tinka rytojui.

I skylę lendantiam nacionaliam blokui pagelbon šoka Francūzų klerikalai. Savieji savuosius pažįsta. "Millerandas neužmiršta savo klerikaliskų sėbrų. Juk jau su Vatikanu padaryta sutartis" — rašo Paryžiaus komun. "L'Humanite". Kadaisė Francijos buržuazija kariavo su klerikalizmu, o dabar klerikalizmas jos uoliausias talkininkas.

Reakcija kapitalistinė ir reakcija dvasiškoji sudarė bendrą frontą.

L. P.

BUCHARINO PRAKALBA APIE LENINĄ

Drg. Bucharinas—redaktorius "Pravdos", vienas giliausių žinovų marksizmo ir leninizmo.

Draugai! Rytoj mes laidojam Vladimirą Iljičiu.

Gyvenime kiekvienos organizacijos, gyvenime kiekvienos tautos ir kiekvienos šalies būna tokių traginių momentų, kada kiekvienas iš kovotojų nejučiomis atsižiūri į praeities žygius, atsitolina per kelias varnas ir tuomet jisai pradeda aiškiau suprasti ir savo ločną istoriją, savuosius reikalus, negu pačiame kovos sūkury. Dabar mūsų šalis, visa mūsų šalis pasitraukia kiek atgal ir atsigriždama žiūri į kelionę, kurią ji padarė, ir tuos sunkius, bet garbingus, vargo kupinus, bet karzygiškus metus savo revoliucinės istorijos.

Draugai, dabar mes aiškiai matome, matome, per tam tikrą toli, kokia stambia, kokia gigantiška figura buvo Leninas. Galima sakyti, kad ta milžiniška, didvyringa figura amžinai stovės ant ezios dviejų gadynių žmonių istorijos. Vienas iš kūrėjų mokslinio komunizmo, Engelsas, pasakė, kad visa istorija žmonių visuomenės, ligi pat diktatūros darbininkų klasės, yra tik priruošiamoji žmonių istorija, jos, taip sakant, priešistorinis periodas. Tik tai nuo to laiko, kada darb. klasė paims į savo rankas valstybės valdžią ir kuomet ji, pasiremdama milijonais darbo žmonių, skradžiais žemėn pasiųs kapitalizmo pasaulį, kuomet bus pagrįstas pamatas naujai visuomenei, tiktai tuomet atsivers lapas tikrosios žmonių istorijos, kur žmogus kitam žmogui nebus vilkas; tiktai tuomet vieton aklo spėkų žaidimo— konkurencijos, vieton kruvinų karų ir plėšimo įsikurs viešpatija žmogaus išminties, viešpatija, kur stichijinės spēkos gantos bus apkariausios žmogumi. Ir štai, dabar mes matom, kad visi mes, nuo pirmųjų mūsų sarketo Filipinų salos 1542 metais. Per suvirš tris šimtus metų katalikiška Ispanija laikė po savo letena filipiniečius; kardu krikštino į katalikišką "vierą"; išnaudojo visais galimais būdais. Kuomet filipiniečiai atsisakydavo nešti vergijos kryžių, tai atsidurdavo savo pačių kraujo klane.

Apart Filipinų salų, Ispanija turėjo pasigrebus salas Guana, Kubą ir Porto Riką (Rico) ir jose žiauria viešpatavo, ypač Kuboj.

Apie trisdešimt metų atgal, ta pagarbinta pavėrgėjų "liuosuotoja" "demokratinė" Amerika susilaukė sūnelio vardu imperializmas. Tasai nepaprasto būdo amerikietis seilė rydamas pradėjo žiūrėti į Ispanijos valdomas salas. Jam griaudžios ašaros riedėjo, matant kaip Ispanijos imperializmas brutaliskai vergė tį salų gyventojus ir kaupėsi šau turtus. Jo jaunutėlis noslė užrodė tose salose daug tūto: cukraus, geležies, sidabro, aukso, vario, asbesto, riestutų ir kitokių dalykų. Jo protas pukiai išrokavo, kad to turto pagaminimui galima pasikinkyti milijonus vergų, kurie gyvena salose.

Amerikos imperializmas švelniomis kaip šilkas, luputėmis, pradėjo pasaloti Amerikos liaudžiai, ką matė ir užuodžia Pacifiko ir Atlantike, Ispanijos imperializmo baisenybės sudrebino Amerikos "geriausių piliečių"

ninkei, kiekvienai valstietei. Istikrųjų, kame jo spēka, kuo jisai taip žavejo, kuo užkariaudavo širdis, protus ir sielas? Jinai yra tame, kad drg. Leninas ne tik mokėjo kalbėti minioms, bet mokėjo ir klausyti. Draugas Leninas, vienas iš tų dvasios didžiūnų, mokėjo susisiekti tūkstančiais ryšių su širdim kiekvieno darbininko ir valstiečio, jisai mokėjo susirišti su tais naujais žmonėmis, kurie tik pirmą kartą pradėjo kelties istorijos scenon. Buržuazijos karzygiai, feodalinės gady-nės karzygiai žiūrėjo į valstietį, kaip į žemesnės rūšies žmogų, kaip į materio-laro savo gimnastikai. Ne iš zukštybių nulipo Leninas prie valstiečio, jisai priėjo prie jo, kaip draugas, kaip geriausias draugas, bet jisai vadavosi ne tik jausmu, ne tiktai savo ūpu, bet pačiu savo darbo metodu. Nei vieno gudriai nukalto žodžio, nei vieno nesuprantamo išsireiškimo, nei vienos gudriai sugalvotos prakalbos — visur jis rokavosi su žmonių supratimu; jį turėjo su-

prasti net meškos užkampin nugrūstas sodžius! Visur didžiausias budrumas, kad jo mintis istrigtų širdin ir protan kiekvieno žmogaus, kuris dar tik pradeda kopti visuomenės kopėčiom augštyt. Tas nepaprastas prieinamumas, tas mokėjimas įžvelgti į žmonių širdis, tas nepaprastas intimis dvasinis artumas prie naujų žmonių, "juodo kaulo" žmonių, kurie tik dabar pradeda kelt savo galvą, tos jo būdo ypatybės padarė Vladimirą Iljičiu koku tai stebūkladariu, kuris valdė žmonių širdis ir protus. Štai kol del tuomet, kuomet baises priešingybės kapitalistinės tvarkos, karas, badas, pernemier užsitęsė mūsų, tas sužvėrėjimas, kuris atsirado karo metu, kuomet visa tai sukėlė milžinišką visuomenės spaudimą ir kuomet pradėjo kilti galingoji nepasitkinimo banga, einančioji iš apačių — Vladimiras Iljičius, kaip patyręs vairininkas, atstojto priešaky tos didžios, nesuturimos, viską griaujančios revoliucinės audros ir įstatė ją į tokią vagą, kaip to reikalavo darbininkų klasės interesai. (Pabaiga rytojaus "L.")

NEPAISOM STENĖJIMO, MUMS DIEVAS DAVĖ SALAS

Ramiamame Vandenyne (Pacifike), už suvirš 11 tūkstančių angliškių mylių nuo New Yorko, arti Pietinės Činijos, randasi 114,400 ketvirtainių mylių žemės, kur gyvena suvirš 10 milijonų gyventojų. Tai Filipinų salos, pasekmė išsiveržusio vulkano.

Su virš keturi šimtai metų atgal, Filipinų salos priklausė tiems, kas jose gyvenon. 1521 metais portugalas F. Magellanas, parsisamdęs Ispanijos karaliui, keliaudamas aplink pasaulį atrado tas salas.

Po atradimo Amerikos, didžiausia plėšė ir grobiškė naujo pasaulio buvo katalikiška Ispanija. Del austo ji skerdė gyventojus Meksikoj, Pietinėj Amerikoj ir visur kitur, kur tik jos šventas kardas pasiekė. Jos žygius laimino popiežiai. I Ispanijos plėšrusios nagus pateko Filipinų salos 1542 metais. Per suvirš tris šimtus metų katalikiška Ispanija laikė po savo letena filipiniečius; kardu krikštino į katalikišką "vierą"; išnaudojo visais galimais būdais. Kuomet filipiniečiai atsisakydavo nešti vergijos kryžių, tai atsidurdavo savo pačių kraujo klane.

Apart Filipinų salų, Ispanija turėjo pasigrebus salas Guana, Kubą ir Porto Riką (Rico) ir jose žiauria viešpatavo, ypač Kuboj.

Apie trisdešimt metų atgal, ta pagarbinta pavėrgėjų "liuosuotoja" "demokratinė" Amerika susilaukė sūnelio vardu imperializmas. Tasai nepaprasto būdo amerikietis seilė rydamas pradėjo žiūrėti į Ispanijos valdomas salas. Jam griaudžios ašaros riedėjo, matant kaip Ispanijos imperializmas brutaliskai vergė tį salų gyventojus ir kaupėsi šau turtus. Jo jaunutėlis noslė užrodė tose salose daug tūto: cukraus, geležies, sidabro, aukso, vario, asbesto, riestutų ir kitokių dalykų. Jo protas pukiai išrokavo, kad to turto pagaminimui galima pasikinkyti milijonus vergų, kurie gyvena salose.

Amerikos imperializmas švelniomis kaip šilkas, luputėmis, pradėjo pasaloti Amerikos liaudžiai, ką matė ir užuodžia Pacifiko ir Atlantike, Ispanijos imperializmo baisenybės sudrebino Amerikos "geriausių piliečių"

širdis. Laikraščiai didžiausiai antgalviais pradėjo rašyti, kad Ispanijos žvėriškas viešpatavimai salose turi būti padarytas galas. Amerika turi tai padaryti, apgindama filipiniečius, kubiečius ir kitus.

Vasario 15 d., 1898 metais, kas tai nuskindina Amerikos karišką laivą "Maine", Havanos prieplaukoj, Kuboj. Kaltė suversta ant Ispanijos valdžios Kuboj ir pradėta karas prieš Ispaniją.

Salose gyventojai pradėjo kilti prieš Ispanijos jungą, idant pasiliosavus. Ypač filipiniečiai smarkiai sujudo. Kilus karui, filipiniečių sukilėlių vadas Aguinaldo su kitais savo draugais tuo laiku buvo Singaporo mieste (saloj netoli į pietvakarius nuo Filipinų). Iš čia Jungtinių Valstijų generalis konsulas pranešė Amerikos admiralui Dewey'ui į Hong Kong (Činijoj) apie filipiniečių sukilėlių vado buvimą. Dewey greitai prisuntė kablegramą, prašydamas, kad Aguinaldo pribūtų į Hong Kong pasitarti. Aguinaldo pribuvo. Pasitaręs su admiralu, jis su septyniolika kitų revoliucionierių išvažiavo iš Hong Kong Amerikos laivu "McCulloch" į Manilą, didžiausią Filipinų miestą. Atvykęs tuojuas Aguinaldo pradėjo vadovauti sukilėliams.

Per šimtmetus Ispanijos spaudžiamai, filipiniečiai tikėjosi tuo laiku iškovoti laisvę. Apie 30,000 jų istikimai kariavo prieš ispanus. Ir jie laimėjo pergalę veik be jokios pagelbos iš Amerikos pusės. Net užimant svarbiausiąjį miestą Manilą amerikoniai buvo apsųpę tik 600 jardu plotą. o filipiniečiai — suvirš 15 mylių plotą. Reiskia, ir čia visą kovos našta nešė filipiniečiai.

Sumušę ispanus, filipiniečiai tuoj suorganizavo savo valdžią. Birželio 18 d., 1898 metais, paskelbė respubliką. Rengėsi prie rinkimų. Manė, jog jie jau liuos.

Karas tarp Amerikos ir Ispanijos užsibaigė rugpjūčio 12, 1898 m. Amerika laimėjo karą, suorganizuodama sukilimus salose prieš ispanus. Sulg sutarties, padarytos Paryžiuj gruodžio 10 d. 1898 m. Ispanija pavėdė Amerikai Guama, Porto Riką, Kubą ir Filipinų salas už

20 milijonų dolerių. Amerikos imperializmas nusidžiaugė laimėjęs tokį kashnį.

Rugsėjo 8 d., 1898 m., Amerikos generolas Otis, po kurio komanda buvo laikomi kareiviai Filipinuose, pranešė Aguinaldui, idant jis su savo kariuomene pasitrauktų iš miesto Manilos, o jei ne, tai prieš jį bus pavartota spēka.

Filipiniečiai nesuprato, kad jų "liuosuotojas" draugas buvo kitas priešas. Vienok jie dar tikėjosi but laisvi. Siuntė savo delegaciją į Paryžiu, kad ji išdėstytų taikos komisijai filipiniečių troškimą turėti nepriklausomybę. Ten nieko nelaimėję, kreipėsi į Washingtoną. Ir čia niekas jų neklausė.

Sausio 5 d., 1899 m., prezidentas McKinley savo proklamacijoj pareiškė, kad Jungtinių Valstijų militarė valdžia Filipinuose turi pasilikti, turi but sudrutinta ir praplėsta visoj teritorijoj. Tuomet prasidėjo karas su filipiniais. Nors žuvo suvirš penki tūkstančiai Amerikos kareivių, vienok Amerikos imperializmas pasigriebė į savo nagus tas salas.

Tai tokioo budu filipiniečiai, per kraują pasiliosavę iš po vieno priešo jungo, pradėjo nešti jungą kito priešo. Bet štai ką tuo laiku pasakė Amerikos imperializmas lupomis prezidento McKinley: "Filipinai, kaip Kuba ir Porto Riko, pateko į mūsų rankas per Dievo apveždą." Mat, dievas kaip visada, taip ir tuo laiku palaikė galingesnių puse.

Filipiniečiai be perstojimo maldauja ir maldauja Amerikos imperializmo nepri gulmybės. Jie laiko savo misiją Washingtone, kuri darbuojasi del nepri gulmybės. Pastaruoju laiku prezidentas Coolidge parašė ilgą laišką tos misijos pirmininkui M. Raxasui, kad filipiniečiai neturi nė sapnuoti apie tuojautinį nepriklausomybės išgavimą. Prezidentas užgriama generolo Woodo viešpatavimą, nežiurint filipinų prirodymų, kad Woodas žiauriausiai persekiuoja gyventojus.

Jūs dar nepribrendė, dar nekulturingi patys valdytis, sako Coolidge. O kuomet seimas nori perleisti įstatymus, kad būtų paskirta pinigų kultūrinimo įstaigai — Filipinų universitetui, tai generolas Woodas, kaip salų viešpats, atmeta tokius sumanymus. Filipiniečiai šventai tiki, kad jie užtektinai kultūringi patys valdytis. Juk Ispanija "kultūrin" juos per suvirš tris šimtus metų. 25 metai kaip jie ragauja Amerikos "kultūrą". Suvirš devyni milijonai gyventojų jau krikščionys; pirmą vietą užima katalikų tikėjimas. Rodosi, jau žmonės "suvilizuoti." Garbina krikščionišką dievą, kaip ir Amerikos imperialistai. Bet dievas ne su jais, o su Amerikos imperializmu. Amerikos imperialistai sako: "nepaisome jusų stenėjimo, mums dievas davė salas."

Tai tokis "geraširdis" Amerikos imperializmas, kuris, po priedanga liuosybės, pasivergė net kitam Pacifiko pakraštyj esančias salas. Nors filipiniečių judėjimas už nepriklausomybę yra buržuazinis, vienok Amerikos imperialistai slopina jį kuožiauriausiai su pagelba generolo Woodo.

Vargiai gaus filipiniečiai nepriklausomybę, kol nesužlugs Amerikos imperializmas. Nors amerikony ten randasi tik apie šeši tūkstančiai, bet ten gausybė Amerikos kapitalistų priplėsto turto. Jų doleris viešpatauja visur. Ir kaipgi numesi tokį gardų kashnį. Juk ten milijonai žmonių, kurie dirba kaip vergai. Juk ir rinkla nebloga amerikoniškoms prekėms (tavo-rams).

J. Siurba.

Sporto Skyrius

Rašo Misiūnė

"Kova ties žalgriu" N. Y. arke ir Ristikas Kamaras.

Pereito sekmadienio vakarą turėjau laimės būti N. Y. arke ir matyti, kaip lietuviai Kamarasukas lamė vokiečių. Tai buvo lyg aidas iš rytinių garsios kovos ties žalgriu, kur lietuviai sumušė vokiečius.

Nors būvo škelbta, kad ristikynės prasidės kaip tuonios, bet prasidėjo kaip devynios, lietuviškai. Publikai nerimaujant, tulas aiškiai rodė "triksus" su "punching bag". Tai buvo gana įdomus žaidimas publikos nervams. Žinoma, aišio tikslas buvo pasirinkti su kepure pešiotukų. Kalbamasai aišio ro darė labai "cheap".

Arena ristikynėm labai tiktus, per daug maža: ristikai kelis kartus vos tik nusiritio į publiką. Publikai veik išimtinai susidėjo iš lietuvių ir lenkų. Taigi, pažiūrėjus į publiką, jau galima buvo iš anksto spręsti kas bus pergalėtojas.

Pirmiausiai ėmėsi lenkai su turku. Nors turkas nesnis vyras ir iš pat pradžios jau buvo matyti, geresnis ristikas — bet lenkai laimėjo...

Susikibo Kamarasukas vokiečiu. Juodu ėmėsi vokiečių, ir Kamarasukas užgriama vokiečių. Svarumas šių starųjų ristikų buvo gerai sutalkytas: abu svėrė po 200 svarų. Vokiečys moka lietuviškai gerai, nors kiek ir žiaureskas. Kamarasukas dar jaunas vaikas, o dar jaunesnis ristikas: vos tik apėmetai, kaip jisai pradėjo matraso darbuotis. Jam stoka prityrimo, akuratumo, takto ir apskrumo. Daugelio "prijomų" jisai visai nevertojto šiose ristikynėse. Bet už tai jisai turėjo liuto jėgą; visus kitus trūkumus jisai padengia savo milžiniška jėga. Bet už tai jam reikia dirbti gana sunkiai. Jo kūno struktūra pilnai atletiška. Jeigu tiktai jisai sistematiai lavinsis, jisai bus pirmaeilis ristikas netik savo spēkos žvilgsniu, bet ir sugabumo bei taktikos. Tada jam kelias bus atviras ir prie pasaulio čempiono, amerikiečio Lewis'o.

Vienas ristikynėse blogas dalykas (kalbant apie visuotinę ristikynės apskritai, kaip ir apie tulas kitas sporto dalykus), tai kad atydziam tūtojuj, žinančiam sporto klubų machinacijąs, greit pasirodo, jog tarp ristikų yra tai, ką angliai vadina "pre-digested understanding". Žinoma, kiekviena drama turi viligi ir didvyri, o tai būtų prieš publikos norą, kad viligių laimėtų...

Būtų gerai, kad kas rengtų ristikynes Kamarasukui su K. Požėla. Pastarasis dabar lankosi New York.

(Tęsia ant 4-to pusl.)

ANGLIAKASIŲ SKYRIUS

KIETŪJŲ ANGLIŲ INDUSTRIJOJE 1923 METAIS

500 Angliakasių Užmušta, 21,000 Sužeista.

Kodėl užmušta? Kas reikėjo daryti, kad apsaugotų nuo to?

Per vienus tik metus kasyklų prarijo 500 angliakasių gyvasių ir 21,000 jų sužeidė, padarė netinkamais prieš jokio darbo. Greta tų nelaimingųjų darbininkų, tūkstantčiai šeimynų liko be duondvių, kurios, vis viena, turės pačios įsikioti vieno ar kito kelio palaikymui gyvasties. Todel nereikia stebėtis, kad "gerbuvio" šalyje, Amerikoje, tiek daug išauga niekšų, kurių gyvenimas užsibaigia tai kalėjimuose, tai durnamuose, tai sauzūdyste. Šios taip storos skaitlinės, tiktai terodo iš vienos kietosios anglies industrijos. O kur dar 400,000 darbininkų dirbančių minkštųjų anglių baronų industrijoj skaitlinės? Ten galima tikėtis penkis syklius daugiau. Šita skaitlinė turi susidomėti kiekvienas angliakasis, nes ta kasyklų baronų ryklė, kuri prarijo per milijonus metais, taisosi ryti šimtus iš mūsų šiais metais.

Turėdami (nors ir pasigailėlimo vertas) unijas, mes turime vieną sykį pasakyti savo baronams; mes daugiau neisim į kasyklas, kol juos bus praktikuojamas principas, kad angliakasis mažiau lėšuoja, negu ramtis ("props", kuris laiko "stogą" paremtą, kad kasėjo neužmuštų), ir kol kasyklos nebus apsaugotos taip, kad kasėjo užmušimas ar sužeidimas būtų didelė retenybė.

Kodėl tiek daug užmušama bei sužeidžiama?

Šią užmušimų bei sužeidimų skaitlinę parūpino U.M.W. of A. 7-to Distr. prez. Kennedy ir pasiuntė "The Wilkes Barre Telegram'ui", kuris ir patalpino nedidelinę laidoj, gruod. 30, 1923. Baronų organui, žinoma, tos skaitlinės buvo riebios, bet kad prez., greta tų skaitlinių rašė receptą sumažinimui tų nelaimių tinkantį anglių baronams, tai nebuvo jiems taip bloga, nes prez. geras mintis užklojo blogosios.

Kennedy visą bėdą meta ant kasyklų superintendentų, kurie esą didžiulioje teorikais, o praktikos neturi. Tiesa, jisai sako, kad užmušimai paeina nuo siaurų kasyklose kelių, nuo nepasaugojimo jų, del nedatystymo ramsčių, nuo prastos ventiliacijos, nuo elektrofikavimo gazuotų kasyklų ir kitų galų.

Bet kad to viso kaltė yra teorinio "superintendente", tai plaiau negalima pasakyti. Angliakasis žino daug kasyklų, kurias veda "superintendantai", perėję visus kasyklų darbus: buvę mulo vedžiotojai, "drei-veriai", "runeriai", kelių vedėjai, oro vedėjai, mainieriai ir mainių bosai ir tada gavę superintendentu, o vistik ir pas juos būna ne mažiau tų nelaimių. Kompanijos žino kokią vietą jos duoda superintendentams, kurią ranką joms jis turi vaduoti. Mainieriai jeigu nežino, tai yra įstėmija dabar. Superintendentas yra tiktai biznio vedėjas, o ne kasyklų. Kasyklas

veda mainių bosai (žinoma, su maža dalele prisideda ir superintendantai).

Mainieriai turi žinoti, kad superintendente praktika nieko neturi su kompanijos apėtu išnaudojime angliakasių. Gali būti geriausias žmogus, o gavęs vietą "sup.", jis momentaliai virsta kitiškiu, nes to reikalauja jo vieta ir to reikalauja kompanija.

Kennedy'o metimas visas bėdas ant superintendentų, reiškia ne daugiau už muilo burbulą. Jis, mat, nori pasirodyti geru angliakasių akys ir šiame klausime pūsdamas burbulą, kaip kad jis dažnai daro tame pačiame geltonlapy, keldamas į padanges savo poną Lewisą.

Ura, angliakasiai! Ir mes turime "galvą", kuri del mūsų nustojo veikusi.

Cappellini "Išradėjas."

Iš priėžasties įvykimo daugelio streikų, C. pradėjo daugiau galvoti.

Vas. 24 d. jis išrado, kad streikų priežastis paeina nuo radikalų veikimo.

Radikalai, girdi, įpyko už tai, kad nebuvo leista jiems Wilkes Barre, Pa. apvaikšioti Lenino mirties ir todėl "buntavoja" visą Dist. į streiką. Puiškos "išradimas". Vertėtų šiuo "išradimu" pasižymėti ir Anglijos premieriui. Cap. gyvėsi ang. konvencijoj mokėjęs po 10 dol. už kiekvieną radikalą "votą". Patartina jam, kad jis ir dabar radikalus papirkinėtų ir tuomi galės būti "šiuur", kad jie prie streikų rengimo nosies "nekiš" ir streikų "niekadoms nebus".

Kinkos drebo kitų industrijų ponams. Pasekme angliakasių įtempto judėjimo už būvį, kinkos dreba šioj apielinkėj ir kitų, kaip tai: departmentinių krautuvių kompanijų, elektros ir jėgos kompanijų, telefonų, telegrafo ir įvairių kitų vertelgų. Ta jų baimė pasirodo tame, kad jie be perstojimo rengia savo darbininkams vakarienes bei pasilinksminimo vakarus, nurodinėdami kompanijų "geraširdystę". Tas jiems, žinoma, iki šiol sekėsi. Jie turi taip daryti, kada jų darbininkai jau negali galą su galu sudurt, nes viskas yra pašokęs sulyg angliakasių uždabiu. O čia angliakasyklų industrija ir lošia svarbiausią rolę visame kame.

Tų išdirbysčių bei įstaičių darbininkai turėtų spjauti ant savo kompanijų geraširdystės, o pasekti angliakasius ir sutverti uniją.

Angliakasių atsinešimas link Cappellini.

Visi tie, kurie stoji už C. ant Dist. prez., tikėjosi turėti geresnį už Brennan ir visi visu frontu dirbo, kad jis liktų išrinktas. Anglai ir buvusieji kontraktoriai italai balsavo už B. Anglams C. netiko todėl, kad jaunas, o prie to italas; o italams kontraktoriais netikė todėl, kad jo iniciatyva 1920 m. per tris mėnesius streiko po Penn. Coal Co., likosi visi išvy-

bet laikas visiems mintis permainė. Šiandien, kurie stoji už C., matydami jo veikimą, "čiaudome" ir, nekurie, laukiame atvirant prie "dvasios šventos". Anglai ir kontraktoriai, jo priešininkai, dabar tik pilna burna garbina jį. Anglai myli jį, kad nedaleidžia į streiką, o italai kontr. laukia, kol C. pasakys: "pasimokit kontraktus."

bet laikas visiems mintis permainė. Šiandien, kurie stoji už C., matydami jo veikimą, "čiaudome" ir, nekurie, laukiame atvirant prie "dvasios šventos". Anglai ir kontraktoriai, jo priešininkai, dabar tik pilna burna garbina jį. Anglai myli jį, kad nedaleidžia į streiką, o italai kontr. laukia, kol C. pasakys: "pasimokit kontraktus."

Visi esame apgauti. Kompanijos ir tos "apgaautos". Komp. bijojo jo, o dabar negali atsi-džiaugti.

Mes kreiva akia žiūrim ir griežiamė dantimis. Kontr. laukia malonės: kompanijos ir anglai juokiasi, kad jiems yra taip, kaip jie nori.

Tai ve, kaip ir kiek mūsų atsineša šiuo tarpu link Cappellini.

V. Sadus.

ANGLIAKASIŲ VIRŠININKAI IR KAIP JIE SAVE IŠRENKA

Lewis, angliakasių unijos viršininkas, išrenkamas ir palaikomas jo suorganizuotos mašinos. Jis skiria visus organizatorius ir kitus jam patinkamus žmones užimti bile kokias vietas. Jo paskirtų žmonių pilni distriktai ir sub-distriktai. Ir kada reikia rinkti delegatus į konvenciją, tai visi tie jo gieldiai išsiūsoję darbuojasi, kad tik pravedus delegatus tuos, kurie akiai remia Lewisą ir visą jo mašiną.

Tarpe tamsestų darbininkų vartojamos visokios gudrybės. Pavyzdžiui, iškilus kokiam nors distrikte streikui, bedarbei ar panašiai suirutei, Lewis ir visa jo mašina įsako aukuoti pinigų susėlimui tų darbininkų, bet surinktus pinigus siūsti ne tiesiai tiems darbininkams, kuriems reikalinga pagelba, bet vyriausioi raštinėn — Lewisui. Darbininkai, nieko blogo tame nematydami, ranka aukas ir siunčia pinigus. Lewis, gavęs aukas, išdalina tiems, kuriems reikalinga pagelba, o jo klapėukai pradeda garbinti Lewisą ir sakyti, žiūrėkite koks jis geras, kaip rūpinasi jūsų reikalais, kaip jis teikia jums pagelbą. Tamsesti darbininkai ir įtiki jo gerumui, palaiko jį, o kada būna delegatų rinkimai, visuomet balsuoja už tuos, kurie palaiko Lewisą ir visą jo mašiną.

Kitur elgiamasi ve kaip: nariai, paprastai, nerangūs lankytis į susirinkimus. Tuose skyriuose laikoma suorganizuota mašina, kuri visuomet pasistengia ne tik pati lankytis į susirinkimus, bet, reikalui esant, sutraukti visus savo šalininkus. Ir kada reikia rinkti delegatus, tai vienas mašinos narys perstato, kitas paremia ir tuoju balsuojama. Žiūrėk, jau ir išrinkta ta ypata, kuri jiems patinka.

Jeigu kur abejoja apie išrinkimą savų delegatų, tai pirmiausiai pasistengia išrinkti savo žmones prie balsų skaitymo ir tie skaitytojai visuomet suskaito taip, kad Lewiso mašinos nariai gauna didžiumą balsų. Dažnai ir taip pasielgia: padirba tokią pat "bačkutę", kokią skyrius turi balsų metimui, patiria maždaug kiek bus balsuotojų ir į ją sumeta apie 90 nuošimčių už savus kandidatus, o paskui, kada jau susirinkusieji nubalsuoja ir sumeta balsus, gavę gerą progą apmaino "bačkutę" ir kada ją atidaro, tai visuomet randa už jų kandidatus paduota 90 nuošimčių, nepaisant, kad susirinkime didžiuma buvo nusistačius prieš juos.

Žodžių, jie turi suorganizuavę gerą mašiną ir visokiais būdais darbuojasi, kad savo žmones iš-

rinkus. O kada jau savus išrenka, tai Lewiso sosto stiprumas užtikrintas.

Turėdami tokią mašiną, jie būna drąsus. Kada Collinsville ir Bellville angliakasiai sukilo prieš savo distrikto prezidentą C. Farringtoną, tai jis atvažiavo po sargyba pasakė prakalbą, išbarė angliakasius ir ant galo, pridūrė: suk jus velniai, sekamais rinkimais nebusuokite už mane, bet visviena aš būsiu jūsų prezidentas. Ir jis neapsiriko, sekamais rinkimais tapo išrinktas. Bet ar teisingai išrinktas, tai jau kitas klausimas.

O kad jie vagia balsus, apmaino "bačkutes" bei dežutes su balsais ir kitokias suktybes daro, tą viską viešumon iškėlė Adam Lukeshich; jis paskelbė spaudoje visa tai prieš rinkimus, vienok Farringtonas tapo išrinktas.

Jeigu darbininkai daugiau kreiptų dėmesį į unijas, jeigu jie nepavestų viską savo išrinktiems viršininkams, bet patys visais reikalais rūpintųsi, lankytųsi į susirinkimus, tuomet, žinoma, ir mašinai būtų sunkiau veikti. Bet dabar darbininkai į viską per pirštus žiūri, todėl Lewis su savo mašina viešpatauja ir darbininkų reikalais nesirūpina. Jie tarnauja kasyklų kompanijoms, o ne darbininkams. *Serkupis.*

Geriaus dovanoti viena pinigą, negu paskolinti dvidešimt. Italu patarlė.

DR. C. K. CHERRYS (CHERRY) Perkelti ofisa į naują vietą: 454 SO. WESTERN AVE. (kamp. 45 St.) CHICAGO, ILL. Valandos: nuo 3 po pietų iki 9 vakarė; Subatomis nuo 9 ryto iki 9 vak.; Nedėliomis nuo 10 iki 12 val.

Detroito Lietuvių Darbininkų Aptiekos Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose gėlima pirkti valatus daug pricinamesne kaina, negu kur kitur dabartinis laikas. M. A. KISHON, Aptiekos Savininkas 5701 JOE. CAMPAU AVE. ir 5046 CHEENE ST., —DETROIT.

Štai Reikalingiausios Kiekvienam Vyru ir Moteriai Knygos Patarimai Moterims Apie Lyties Dalykus Patarimai Vyrams Apie Lyties Dalykus Parašė garsus D-ras W. J. Robinson. Šios knygos aprašytas visas moterų ir vyrų lytinis gyvenimas, lyties ligos, jų apsaugojimas, prostitucija; daugybė pamokymų del palaikymo meilės, apsidėdimo, laimingo šeimyninio gyvenimo, ir kitos įdomybės. Žymiausi daktarai ragina kiekvieną žmogų tas knygas skaityti ir gyvent sulyg jose paduodamų pamokymų. Knygos su paveikslais. Kaina po \$2.00 viena; už abi \$4.00. Reikajavimus ir plnigus atsiųskit šiuo adresu: J. BARKUS NEW YORK, N. Y. BOX 129, Gen. P. O., DOVANOS. Kurie tuoju pirks tas knygas, tiems pridėsimė dovanų po vieną arba keles įvairaus turinio knygeles.

UNITED AMERICAN LINES HAMBURG AMERICAN LINE Tiesi Kellone į Liet. Kas savaitę išplaukia puikiais garlaiviais: "Resolute", "Reliance", "Albert Ballin" ir "Deutschland" veža I, II ir III klėsų keliauninkus, "Cleveland", "Hansa", "Thuringia" ir "Westphalia" su atskromis kajutomis ir III klėna. Smagi klonė ir mandagus patarnavimas. LAIVAS CLEVELAND Išplauks Kovo 20 UNITED AMERICAN LINES 39 Broadway, New York arba pas vietos agentus.

NEWARK, N. J. Puikus Koncertas DIENRAŠČIO "LAISVĖS" NAUDAI Rengia "Laisvės" Bendrovės Dalininkai su Pritarimu Darbininkiskų Draugijų IVYKS SUBATOJ 22 Kovo=March, 1924 RIVOLI BALL ROOM SVETAINEJ 209 FERRY ST. NEWARK, N. J. Pradžia 8 Valandą Vakare Šis koncertas bus vienas iš puikiausių, nes programos išpildyme daly vaus geriausios dailės spēkos: K. MENKELIUNIUTE-JANUSKIE-NE, soprano, iš Brooklyn, N. Y., K. J. KRIAUCIUNAS, tenoras iš Brooklyn, N. Y., K. ATKOČAIČIU-TE, iš Brooklyn, N. Y., gabi lietuvaltė šokikė; Vokiečių Soc. Lieder-tafel vyrų choras; MRS. FAUL-WETTEL, soprano, JULIUS FALE-WIS, kornetistas, VERBYLŲ šei-myna, rusai mandolinistai ir puikiai išsilavinę skotų kvartetėtas. Kaip matote, programa bus puiki, užtaigi kiekvieno pareiga atsi-lankyti. Kadangi visas pelnas nuo šio koncerto eis "Laisvės" naudai, tai tuo pačiu sykiu paremsite ir dienraštį "Laisvė". PO KONCERTUI BUS ŠOKIAI IKI I VALANDAI NAKTIES ĮZANGA 50c ir 75c. Kviečia visus Rengėjai K. J. KRIAUCIUNAS

SPORTO SKYRIUS.

(Taša nuo 2-ro pusl.)

ke, tat yra puiki prog. Po- žėla yra 60 svarų lengvesnis už Kamarauską ir gal neturi tiek jėgos; bet už tai jisai yra puikiai išsilavinęs, kiekviena jo pajėgos uncija organizuota. Tai Rusijos mokyklos atletas.

Vertėtu, kad kas surengtų imtynes Brooklyne. Tuo galėtų pasirūpinti Gimnastikos Klubas arba Liaudies Namu Bendrovė. Lauksim.

LAWRENCE, MASS., ŽINIOS

Išpuzdžiai 18 Laidotuvių K. Kaupinio.

16 d. vasario, 9 val. vakare, pasimirė Kastantas A. Kaupinis, 40 metų senumo. Paėjo iš Suvalkų 16-tybos. Liskevos parapijos, Javėtiškių kaimo. Amerikoje išgyveno 22 metus, kaip vedęs Juzę Tartoniute, jau 17 metų. Mirties priežastis — darbininkų liga džiova ir velioniu prisiejo kankintis apie 17 mėnesių. Mirdamas paliko nuiludime savo moterį ir sūnų Albiną 13 metų amžiaus.

Velionis buvo ramus ir darbininkams prijauciantis žmogus, visuomet stodavo už darbininkų reikalus. Prigulėjo prie L. D. Kempės Bendrovės, prie pašelpinųjų Lietuvos Sūnų Drg. ir Sv. Laurino Draugystės. L. U. Klube turėjo pirtę sėrą. Taipgi sveikas lūdamas prigulėjo prie ALDDL. 37 kp. Moteris priklauso prie LMPS. 8 kp., o sūnus prie vietinio Liaudies choro ir prie vaikų draugijės "Ateities žiedo".

Zodžių, velionis priklausė ten, kur tik matė darbininkus vienijantis. Net ir tautiškos, bažnyčios palaičymui aukėjo.

Mirdamas su šypsna pasakė, kad jis noriai miršta, nes žmoniškai jau nebereikalingas ir jam mirtis nebaisi. Nes jei

tokie žmonės miršta, kurių žmonija trokšta, panašiai N. Leninas, kurio visas pasaulis verčia, o aš — kas gi prieš jį, tik dulkė. Taipgi maldavo moterį, kad ji nedarytų jokių ceremonijų su jo dūšios išganymu ir su palaidojimu, nes jis j jokių burtus netikis. Jeigu nebūsiu jokių kliučių, tai laidoti ant tautišku kapinių, bet jei busi, klučių, reikalauja bažnytinų ceremonijų, tai laidoti ten, kur busi parankiau ir be bažnyčios. Moteris ir išpildė jo pageidavimus. Kuomet tautiškaidieviotieji nelaidojo ir ant kapinių nedavė vietos už tai, kad neveža į bažnyčią, tai ji nupirko sklypą žemės ant Haverhill tautišku kapinių ir ten palaidojo. Laidotuvėse dalyvavo apie 100 palydovų su 16 karietų; ant grąbo buvo sudėta 24 vainikai nuo įvairių draugijų, draugų ir giminių. Ant kapo drg. V. Romandas pasakė įspudingą prakalbė.

Su šitomis drg. K. Kaupinio laidotuvėmis rišasi daug ir visuomeninių dalyku, nes tautiški parapijonai ir jų visa parapija nusitraukė kaukę nuo savo veido ir pasirodė tikroji šviesoj. Lig šiol daugelis manė, velionis irgi nebuvo liuosas nuo to minties, kad tautiška bažnyčia ir kapinės yra nors truputį žmoniškesnės, negu Romos, bet pasirodė, kad jie, pasivadinę tautiškais, nei kiek negeresni už romiškus.

Kuomet K. Kaupinis mirė ir tapo duota žinia jo giminėms, tai jie, neradę prie grąbo kryžius, pradėjo staugti, kad jų brolis, ar gentis, gulis kaip arklys, pradėjo bėgioti ir keikti "komunistus" kad tie pražūdė velionį. Daugiausiai pasižymėjo pludimais velionio brolis Karolis Kaupinis ir dalinai kitas brolis, sandarietis, Alekas Kaupinis.

Visa jų šaika, kurių tarpe buvo ir vienas biznierių, sudarė vieną "uniją" ir kėlė suirutę per visas pakasynų

dienas. Kuomet draugai atėjo atsiveikinti šavo draugą, tai tautiški parapijonai išsigandę bėgiojo ir šaukė, kad visi korespondentai susirinko. Ir net viena moteris, Rozalija Kaupinė, buvo pradėjęs spēką vartoti ir M. Stravičkiei kirto per žandą, bet kitų tapo sulaukyt.

Jie vis keikė "bedievis", kad tyčiojasi iš bažnyčios ir tikėjimo, o patys, saikomis susiorganizavę tyčiojosi iš tų, kurie atėję kalbėjo poteries. Buvo kelias romiškos bažnyčios parapijonų atėję ir dideliai stebėjosi iš tų "laisvų" parapijonų.

Bažnytinis komitetas irgi gerai apsitemė šau nosį ir aiškiai parodė, kokie tie "laisvi" kapai yra. Kuomet I. Čulada ir J. Marcellis nuėjo klebonijon paklausti apie žemę ant kapinių, jie ten turėjo laukti apie 3 valandas, kol susirinko komitetas. Kuomet susirinko, tuojau vienas iš komiteto išrėžė "gerą" spyčių, kad girdi, dabar gera lekcija "bolševikams", nes dabar vietos negauna. Pradėjęs toliau kalbėtis, jie skaito nevo konstituciją, kuri parodo, kad be bažnyčios negalima laidoti. Bet ir čia keistai išrodė, kad ne visas komitetas žinojo šitas taisykles. Paskiaus neva priėmė, bet ten kur saužūdzis laidoja.

Tuomet nuvažiuota į Haverhill ir ten nupirktas lotas. O kuomet sužinojo, kad laidojama Haverhill'e, kilo "revoliucija".

Nutarė visi nelydėti į kapines. Bet pamatė, kad daugelis susirasė pašalinių, — tai ir jie pradėjo laužyti savo "uniją" ir vienas po kitam pradėjo užsirasyti. Pagaliau "streikas" tapo sulaužytas.

Kuomet ant kapo drg. V. Romandas sakė prakalbė, tai jie visi keures užsidėję vaikščiojo ir plūdo savo priesus. Girdi, šuva dar los čia, pražūdęs žmogaus dūšią. O kuomet parvažiavo nuo kapinių, tai prašė, y-

pač A. Kaupinis, negarsinti laikraštini jo varda. Matomai, patys-biaurisi savo purvinių darbėlių. Bet kas jau užrašyta, tas neišdils iš visuomenės atminties ir visi žinos, kokią mes turim bažnyčią ir laisv. kapines, kur žmogus negali gauti vietos jei neputi į jų dūda.

Išsėkis drauge Kaupini, ramiai šios šalies pilkoj žemelėj. Tu nesitikėjai, kad tavo mirtis iškels aikštėn, tą, ko Lawrence'io visuomenė dar nežinojo. Tavo gyvenimas daugelį davė gerą pavyzdį, bet tavo mirtis atvėrė akis daugeliui tų, kurie buvo užsimerkę.

L. Koresp. Biuras.

DETROIT, MICH.

Iš SLA. 21 kp. susirinkimo.

Aš beveik lankausi į kiekvieną kuopos susirinkimą. 2 d. kovo įvykęs susirinkimas buvo vienas iš ramiausių. Matyt, mažai buvo atsilankiusių triukšmadarių. Vienas man sakė, kad ilgas, šliupo pasekėjas, tautietis ženijsi, ir šliubą ėmė bažnyčioje. Girdi, visi jo šalininkai ėjo žurėti, kaip jis trina kaktą bažnyčios grindis. O mano supratimu, kad tautietiai zenytų iš savo tarpo po vieną ir šliubą imtų kas pirmą nedėdienį, tai Sus. susirinkimai būtų ramūs, nebūtų kam kelti suirutės.

Kuopa turėjo surengusi balių, kuris davė nuostolių. Kuopoje randasi su viršum 300 narių, o į balių atsilankė apie 90. Na, tai kaip čia nebus nuostolių, kuomet kuopos nariai neatsilanko į parengimus. Žinoma, tam buvo priežastis — tą patį vakarą buvo parengimas kitoj vietoj trijų draugijų — ALDDL, LMPS, ir ADPLS. kuopų. Bet baltiaus rengimo komisija nepasiteiravo ir surengė, tuo pačiu sykiu. Todėl ir nuostolių gavo.

Taipgi tame baliuje buvo leista knygy už 25 dol. ant išlaimėjimo. Jas laimėjo kp. pirm. — P. Jočionis. Jis tas knygas dovanojo kuopai atgal.

Kuopa yra nutarus pirkti vaikiną kiekvienam jos mirusiam nariui vertės 10 dol.

Kuopos raštininkas pranešė, kad Pild. Tarybos balsavimo balotai dar neatsiusti, todėl balsavimas neįvyko. Ateinantį susirinkimą įvyks balsavimai ir butinai visi Sus. kuopos nariai turi dalyvauti. Jei norime, kad Susivienijimą tautietčiai negalėtų naudot savo politikai, balsuokime už tuos asmenis, kuriuos rekomendavo "Vilnis" ir "Laisvė." Susivienijimas yra pašelpos, apdraudos, ir labdarybės organizacija ir tam, ir tik tam, turi būt. Todėl visi nariai dalyvaukite balsavime. Kp. Narys.

YOUNGSTOWN, OHIO.

Iš ALDDL. 90 kp. veikimo. Nors čia randasi jauna ALDDL. kuopelė, bet ji veikia kiek galėdama. Mėnesiniame susirinkime vienas draugų užsiminė apie Lietuvos politinius kalinius ir čia pat tapo sumesta apie \$15. Porą draugų pasidarbavo tarpe vietos lietuvių ir pasekmės buvo neblogos. Aukuojo: P. Valatkevičius ir J. Šilingas — po \$5.00; J. Abazorius, A. Abazorienė, M. Skistimas, E. Skistimienė, B. Vaitėkunas, P. Medisonas, S. Adomavičius, S. Bačkys, J. Veiveris, J. Karčiauskas, J. Sabaliauskas, J. Povilionis, B. Kuprevičius, V. Žolis, A. Janušauskas, M. Kodzius, J. Kasperavičia, B. Norvilenė, J. Ružinckas ir O. Paliskienė — po \$1.00; M. Lukoševičius, J. Kusleika, J. Buzinauskas, O. Buzinauskienė ir O. Čopalauskienė — po 50c. Viso \$32.50.

Vardė politinių kalinių tariu aukuojojams širdinga ačiu. Senas Vilkas. Aukų Lietuvos polit. kaliniams \$32.50 aplaikiu. Ačiu. K. Steponavičius.

D-gė Petrikienė Kalbės:

15 kovo Bridgeport, Conn., Lietuvių Jaunuomenės Sve-tainė, 407 Lafayette St. Pradžia 7:30 val. vakare.

16 d. New Haven, Conn. 310 East St. Pradžia 2 val. po pietų.

16 d. Waterbury, Conn. 103 Green St. Pradžia 7:30 vakare.

Draugės ir draugai! Šias prakalbas visi garsinkite ir patys į jas atsilankykite, nes bus daug įdomesnės, negu paprastai. Apart prakalbos, draugė Petrikienė skaitys paskaitą apie gimdymo kontrolę.

61-63

Vardai, kuriuos Jūs žinote Virtuvėj

- Rizinkų Keikšas (Grosėninkai Sakykite "Drakės") Klevriuščio Keikšas (Sakykite "Drakės" sėda pardotuvėj) Marmurkeikšis (Sakykite "Drakės" delikatesene) Leidikeikšis (Sakykite "Drakės" arbatapėj) Svarinis Keikšas (Sakykite "Drakės" per telefoną) Kokonatsų Keikšas (Sakykite "Drakės" rašydamos) Makaronų Keikšas (Sakykite "Drakės" užsiskaldamos) Vaisinis Vestuvių Keikšas (Sakykite "Mother Drake's" višumet)

SEVERAS ESKO SEIMYNO SVEIKATA. Nuo niegtonių išberimų varlotant. Antiseptiškos Mastės. Vertojamas nuo niežų, išberimų ir kitokių odinės ligos. KAINA 30c. Klauskite pas apšiekorius. W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Ar Tu Sergi? JEIGU JUS KENČIATE nuo nervų suirimo, kvailios atsimenės, kraujo ir odos ligų, akių mirgėjimo, prastos atminties, silpnos nepastovių nervų, hemigės, skaudėjimo sprando ir nugaros, nematizmo, puslės ir inkstų nesmagumu, skilvio nedirbimo, smagų gijos ir vidurių užsiturėjimo, tai atleikite pas mane. Su pagelba mano naujaisių gydymo būdų, aš sugrąžinsiu jus sveikata, kaip ir daugelį kitų sugrąžinau. Dr. HANNON, Specialistas 146 E. 14th St. New York. Priešais Tammany Hall. Ofiso valandos: Nuo 9 ryte iki 4 po pietų. Vakaris: nuo 6 iki 10 Nedėliomis ir švenčių dienomis: nuo 10 ryte iki 1 val po pietų.

PHILADELPHIA, PA. Didelis Teatras "DU BROLIU" Drama 4 Veikmių, 5 Atidengimų, iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje. Rengia Bendras Komitetas Susidedantis iš Kuopų: ADPLS. 12 kp., 73 kp. ir ALDDL. 12 kp., 47, 149 ir LMPS. 11 kp. SIS VEIKALAS BUS PERSTATYTAS Subatoj, 15 d. Kovo-March, 1924 MERCANTILE HALL, 849 N. FRANKLIN ST. PHILADELPHIA, PA. Pradžia 8-tą Valandą Vakare Svetainė Bus Atdara nuo 7 Val. Gerbiamieji Philadelphiajos ir apeliokės lietuviai! Šis veiklas yra vienas iš pulkiančių ne vien tik savo turinų, bet ir labai pamokinantis. Jis yra paimtas iš pačių darbininkų gyvenimo. Jis parodo du skirtingu keliu ir kuris kelias prie ko nuveda. Ši gyvenimo draugė prasideda nuo Lietuvos ir baigiasi čia, Amerikoje. Šio veikalo perstatymui dedama didžiausios pastangos ir surinkta geriausias teatrališkos spēkos. Tas, kuris pralais tą veiklą ramie ir nepamatys šio puikaus ir pamokinančio veikalo, tas galėsis visą savo gyvenimą. Todėl kviečiame visus atsilankyti. Laikė pertraukų grieš gera muzika. P. S. Įsigykite tikietus iš anksto, nes gali pritrukti vietos. [ZANGA \$1.00, 75c. IR 50c.]

J. Četinov. Komunoje (Bruožai.) Vertė Kapsų Zigmas. (Taša.) Vladas nustebusiai išplėtė rankas, tarsi nugirdęs ką tai netikėto. — Klausyk, tai tavo rimta nuomonė?... — Kokia? — Ogi šita, kaip čia ją pavadyt... tavo filosofija?... — Žinoma... Vladas nusitvėrė už galvos. — Na jau jeigu taip, tarė jis tragišku tonu, tai aš ryt palieku šią laimingą Arkadiją... Aš negaliu ramiai žiūrėti, kada mano akyse griūva... grožis. Poilsis pasibaigė. Vėl išsidraikė margos spalvos po brankakmeniū žėrinti laukų platumą. Komunarai dėjo paskutines jėgas, kad išpildyti jų pačių ryte užsibrėžtų užduotį. Baigė degt paskutiniai saulės spinduliai. Nuvytę laukai užsitraukė rūkais. Kvapnis k tik nupjauto šieno sklaidėsi puikiam nekstančių javų aromate... Dar vienas baras... Keliu dunda vežimai. Tai grįžta gretimų komunų komunarai... Pagalios ir čia darbas pabaigtas. Steipaitis artistiškaį užsideda dalgi ant peties ir dešine ranka daro platų gestą. — Proletarai visų šalių, vienykitės!... Beregint jį apsupa piovėjai su blizgančiais dalgiais ant pečių, ir moters su iškeltais virš galvų grėbliais jau drėgnais nuorasos, — Mykolaiti, uždainuok. Mykolaitis, žemas, stiprus, susiračiu-

siais plaukais studentas, kur tai būryj atsi-kosėjo ir užtraukė: "Sukilk vienais keiksmiais žymėtas Pasauli alkio ir veigų!..." Jam pritarė galingi jauni balsai ir tarp neapmatomų laukų ir žalių lankų staiga suliepsnojo it pasaulis plati ir galinga daina... "Vilyčias mūsų protas mēto Ir rengia kruvinių kovų!..." Iš vakarų pusės slenką tamsūs debesys. Yt sulaužytas aukso durtuvus, mestas milžino ranka į juodų debesų būrį, blyksčioja žaibas ir vos girdimai tolumoje dūnda perkūnas... "Neišdzius šienas... O gal aplenkis audra jaunutė komuną—apeis kraštu... Gęsta paskutiniai dienos atspindžiai. Juodi, rausvai nudažyti debesys liepsnoja it tirstas kraujas... Išdziuvusiu keliu dundėdami ritasi vežimai. Arkliai žvengia. Gatvėje, laukdamos šeiminkinių, slankioja karvės ir tingiai pašioja žolę, palikdamos ant jos baltas putas. Komunarai ėjo į kaimą. Daina baigta, bet nenuilstantis Mykolaitis tuojuas užtraukia kitą. Jo skambus ir švelnus, užu širdies tveriantis balselis ošia taip maloniai ir raminančiai: "...Ten už tų audringų plotų, Yr laimingoji šalis..." Ant priebučio juos maloniai šypsodamas sutinka seniukas. Prisiartinęs prie jo Mykolaitis pakėlė ranką ir parodė liepsnojančius debesis iš visų jėgų sugriaudė: "Bus audra—jau vėjas kyla..." Visi komunarai greit pritarė: "Pakovosim mes su ja..." Seniukas lingavo galva ir juokėsi vis savo išmintingu veidu. O Fettecheddinas suspaudė savo didžiulę kumščią ir pamojavo grąsindamas juodam ošančiam debesiui: — "Nekliudyk!..." (Toliau bus)

Didžiojo New Yorko žinios

Svarbios Prakalbos Ir Vėl Gaisras su Aukomis. Maspeth.

14 d. kovo rengia bendromis jėgomis LMPS. kuopa, ALDD. kuopa ir ADP. Liet. Sekcijos kuopa prakalbas, kurios įvyks National Hall svetainėje, kampan Clinton ir Willow ave., Maspeth, N. Y. Pradžią 8 val. vakare. Kalbės drg. J. Siurba. Šios prakalbos bus svarbios todėl, kad kovo mėnesis skaitosi darbininkų moterų kovos mėnesiu. 8 d. kovo yra viso pasaulio darbininkų moterų diena. I šias prakalbas turi atsilankyti kiekviena LMPS. narė ir išgirsti apie moterų dienos reikšmę.

Užkviečiame visas ir visus. Rengimo Komitetai.

Dabar, staiga, mirė turėdamas 50 metų amžiaus. Visi rusai kontr-revoliucionieriai ir Tarybų valdžios priešai apgailestauja jo mirties. Bet visi Tarybų valdžios rėmėjai pasako: vienu Tarybų valdžios neprietilui bus mažiau.

C. Brooklyno Darbininkams

14 d. kovo, svetainėje po No. 85 Hudson Ave., C. Brooklyne, įvyks ADP. Liet. Sekcijos 36 kuopos susirinkimas. Pradžią 8 val. vakare. Visi nariai būtina atsilankyti, nes turime labai daug svarbių dalykų. (62-63)

Komitetai.

VIETINIAI PRANESIMAI

LIETUVIŠKA BARZDASKUTYLA.

Lietuviai ir lietuvaitės, kurie mylite dailią sudabintą plaukus ir pagražinti veidą, malonėkit atsilankyti į mano barzdaskutyklą. Plaukus kerpaime pagal kiekvienos ypatos reikalavimą, patarnaujame kaip galima mandagiai. Malonėkit atsilankyti ir persitikinti mūsų darbą — busite užganėdinti. Kainos priimamos.

KAZYS DEGUTIS, savininkas, 131 Grand St., kamps Berry St. Brooklyn, N. Y. Tel. Greenpoint 6611. 52-78

JEIGU NORITE KAD JŪS BIZNIS AUGTU, TAI GARSINKITĖS "LAISVĖJE".

JEIGU NORI GARDZIAI PAVALGYTI TAI UZEIK PAS MANE. O BŪSI Pilnai Užganėdintas, Nes Užlaikau PIRMOS RŪŠIES RESTORANĄ PETRAS STANKEVIČIUS 169 Flatbush Ave. ir 1411 Rockaway Parkway BROOKLYN, N. Y. 63-74

BROOKLYN. — Amerikos Darbininkų Partijos Brooklyno Komisija atvydai. Yra suaukiamas visų susirinkimų komisijai utarninke, 18 kovo, March, 1924, po No. 716 Broadway, 8 val. vakare. Privalo susirinkti visos komisijos: German Relief komisija, Literatūros komisija, Labor Defense komisija, Industrial organizatoriai ir Apšvietos komisija. Taipgi nepamirškite susirinkti, nes yra svarbių reikalų. 63-64

PRANESIMAS

Šiuomi pranešu draugams ir pažįstamiems, kad aš atidariau lietuvišką užėigą ir Lunch Room, ir užlaikau minkštų gėrimų, kvepiančių cigaru. Taipgi užlaikau Furnished rooms del pakelieivų ir pavienių ypatu. Su pagarba, J. Stanikunas 329 Kent Ave., Cor. So. 4th St. Brooklyn, N. Y. Tel. Greenpoint 1293 60-65

PRANESIMAI IS KITUR

NORWOOD, MASS. — LMPS. 44 kp. rengia prakalbas ir koncerta, nedėlio, 16 diena kovo-March. Lietuvių Soc. Bendrovės svetainėje 14 St. George Ave. Norwood, Mass. Prakalbas pasakys drg. M. Pilepsis iš Boston'o, o koncerto programa išpildys "Atleties Zieło" draugijės nariai. Įžanga veltui.

EAST ST. LOUIS, ILL. — Nedėlio, 23 diena kovo įvyks pirmas susirinkimas delei sutvėrimo vaiku draugijės. Visi tie, kurie turite vaikų ir interesojašis tuo klausimu, kviečite susirinkime. Pradžią 2 val. po niety S. Yocinas svetainėje, 597 Collinsville Ave. Kviečia Komitetas. 63-65

REIKALINGAS LIETUVIS BARBERIS.

kuris galėtų gerai plaukus kirpti ir skutti. Gera alga. Malonėkit kreipti atsilaukti ypatiskai arba laišku po No. 131 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. Greenpoint 6611. 61-63

REIKALINGI AGENTAI Su mūsų firmos propozicija agentai daro pelno nuo \$35.00 iki \$100.00 ir suvaite pašvedami po valandą vakarais. Kreipkitės tuojau per laiską arba ypatiskai. Gileffect Portrait Co., 25-3rd Ave., New York, N. Y. 62-65

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau pusbrolio Petro Jenušausko, paeina iš Bozu kaimo. Vahalininkų parapijos. Meldžiū atsilaukti. Magdarena Jenušauskaitė 448 River St. Troy, N. Y. 63-64

PARDAVIMAI

GERIAUSI PIRKIMAI BROOKLYNE. Ridgewoode parsiduoda 5 šeimynų murinis namas po 5 kambarius, maudynės ir kiti įtaisymai. Apačioj yra šoras. Netoli parko ir yra vietos del gardžiausiu. Kaina \$24,500. Imokėti reikia \$7,000; randos neša \$2,820. 5 šeimynų murinis kamapas po 5 kambarius, maudynės, elektra ir kiti įtaisymai. Apačioj 2 šoras. Geroj biznio vietoj. Kaina \$25,000; imokėti reikia \$8,000. Randos neša \$3,780. Brownsville, parsiduoda 6 šeimynų murinis namas po 4 kambarius, maudynės ir kiti įtaisymai. Kaina \$11,600; imokėti reikia \$4,900. Kreipkitės pas

KULIS REALTY CO. 408 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 7689 (56-67)

Parsiduoda rakandai 4 kambariu, visai nauji, mažai vartoti. Taipgi galima ir kambarius randavoti, randa pigi, kambariai kampiniai. A. Sukaitis 21 Fillmore Pl. Brooklyn, N. Y. 62-63

Pasirandavoja kambarys del dviejų merginų arba vieno vyro. Kambarys šviesus su visais įtaisymais. 299 So. 5th St. Brooklyn, N. Y. Trečias floras.

PASIRANDAVOJA ŠAPA (2 floras), vieta del 10 mašinu. Randa \$50.00. B. A. Zinis 499 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. Stagg 3929 (58-63)

Parsiduoda kėndžiū ir groserio šoras už pigiū kainą. Biznis išdirbtas ir geroj vietoj. Atsilaukit po No. 941 Grand St., Brooklyn, N. Y. 63-64

PARSIDUODA KRIAUCIŲ BIZNIS, geroj vietoj. Gera progą pigiai pirkti. Atsilaukit tuojau. Mrs. Stankevich 251 Wythe Ave., cor. 1st Street, Brooklyn, N. Y. (58-69)

Parsiduoda karčiama (salunara) labai geroj vietoj; biznis išdirbtas ir nusipirkes gali pasidaryti gera pragyvenima. Taipgi yra ant pardavimo vias "buras" tinkamas salunara arba kokiū minkštų gėrimų įstaigai. Priežastis pardavimo — liga. Kas norėmūt pirkti atsilaukite šiuo adresu. J. Mažeika 324 Devoe St., Brooklyn, N. Y. 63-68

Ar žinot, Kur Galima Gardžiausiai Pavalgyti Brooklyne? Nagi Lietuviškoj Valgykloj

LORIMER RESTAURANT

417 LORIMER ST. BROOKLYN, N. Y. "LAISVES" NAME

Kas pavalgo pas mus syki — pasilieka mūsų kostumeriu ant visados

A. VELICKA ir J. SUTKUS Savininkai.

Phone: Cypress 3980

OSVALDAS KIBURIS Užlaiko Puikiasia UZEIGĄ

osvaldas kiburis užkandžias, siel kiekvienam lietuviui yra toje vieta užėjimui. Atvažiuoję į East New York, neuomet neužmirškite atsilankyti pas

OSVALDĄ KIBURĮ 858 Glenmore Avenue Brooklyn, N. Y. (East New York)

Telephone Stagg 3523.

Jei nori, kad paveikslas jums ir kitiems patiktų, tai ateik pas mane nusifotografuoti.

RAPOLAS KRUCAS FOTOGRAFAS

499 GRAND STREET, Kamps Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

Telephone: Greenpoint 2851.

J. LEVANDASKAS GRABORIUS

272 BERRY STREET BROOKLYN, N. Y.

Tel. Greenpoint 6812.

DR. A. PETRIKA LIETUVIS DENTISTAS 229 Bedford Ave. Kamp. No. 4th St. BROOKLYN N. Y. X-Spindulių Diagnostika Valandos: Nuo 10 val. ryto iki 12 val. Nuo 2 po piet iki 8 val. vak.

PROGA DEL VISU

Išgykit sau namą per mūsų prirodymą, visomet gaukite progą, kaip kitur, nepaisant kokioj daly miesto, nes mes suaukinom didžiausiom korporacijom Turime namų pardavimus visose dalyse miesto. Taipgi mes parduodam ukes ir lotus, nežinot kokioj valstioj neramumėt. Sutaisom visuos dokumentus ant namų. Kas perka per mus, atkirknam šio Garantuoto Kompanija kreditingiausiu. Parduodame visos dalyse miesto. Norinti įsigyti bizni, kreipkitės pas mus. Darome sutartis del namų statymo ir duodam mortgedžius ant namų su geriausiu patarnavimu. Save pirkėjam teikiame visokius patarimus veltai.

A. M. Balchunas ir P. Molones REALTY COMPANY & NOTARY PUBLIC

Main Office 465 LORIMER STREET Telephone Stagg 6533

Branch Office 75 GRAND ST. EXT. BROOKLYN, N. Y. Telephone Stagg 6534

Ofiso valandos: nuo 8:30 ryte iki vėlai vakare. Tel Stagg 10000

Telephone Main 9759.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir kraujavus ir sudaro su amerikoniškais. Darba atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Bell Phone: Oregon 0863-J.

Dr. Ignatas Stankus 1210 So. Broad Street Philadelphia, Pa.

LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokos ligas) IR CHIRURGAS (daro visokos operacijas).

OFISA VALANDAS: Nuo 9 iki 11 A. M. Nuo 2 iki 4 P. M. Nuo 7 iki 8 P. M. Nedėltonda Nuo 10 iki 3 P. M.

Rusijos Červoncas Brangesnis už Anglijos Svara.

New Yorko biržoje jau prasidėjo nauja spekuliacija. Tarybų Rusija išleido naujus popierinius pinigus, paremtus aukso ir pavadinu juos červoncas. Aukštinis červoncas lyginasi Amerikos pinigais \$5.14. Kadangi Rusioj aukso rezervas vis auga ir kapitalistai jau įsitikino, kad jis auga, tai New Yorko biržoje pradėjo pirkti červoncas mokant už juos po \$5.00. Spekuliantai tikisi, kad greitai laiku už červonca bus mokama pilna vertė — \$5.14, tuomet jie parduodami juos pelnys.

Už Anglijos svarą sterlingu dabar New Yorko biržoje moka tik \$4.25, tikroji jo vertė \$4.88. Pasirodo, Tarybų Rusijos pinigai kaip ant mielių kyla. Na, o Vokietijos markė kaip stovi? New Yorke ne aptj biržos, bet ant gatvės už 25 centus galite nusipirkti tik... trilioną markių.

Plėšikai Stačiai Pasiuto.

Naktį iš serodos į četvergą gauja plėšikų įsiveržė į lenkų kluobą New Yorke, po No. 56 St. Marks Pl. Kluobe tuo sykiu buvo 30 narių. Užkaman-davoje visiems iškelti rankas, razbaininkai greitai su visais apsidirto išviso jiems kluvo apie 1,000 dolerių. Daugiausia nukentėjo kluobo menadžeris Malinskis. Nuo jo atėmė 500 dolerių.

Išrodo, kad plėšikų gaujos darbuojasi daugiausia atėvių tarpe. Panašių būdu buvo užpuiltas ir lietuvių ukėsų kluobas.

Šiomis dienomis apsimaskavę plėšikai apklinioj Dumblauską ir Jankų, kurių šalunas randa-si ant kampo Metropolitan ir Bedford Ave. Jie ten apiplėš 3 žmones bevoik ant pusantro tūkstančio dolerių. Tik Griškui pasisekė išsprukti. Kada atėjo policija, tai žiliku jau nei pėdsako nebuvo likę.

Central Brooklyne, ant Hudson ave., pastaruoju laiku apiplėšta šešios vietos. Plėšikai buvo užpuolę ir Adomėno saliną Ridgewoode. Žodžiu tariant, jie veikia Williamsburge, Central Brooklyne ir Ridgewoode. Daugiausia užpuolama salinai. Išrodo, kad plėšikai yra lietuviai, nes jie pažysta daug lietuviškų vietų.

New Yorke, kamps 12-tos gatvės ir A ave., septyni banditai įsiveržė į užstatų ("panšape") krautuve, surašioje joje būvusius žmones ir pasiėmė visokių brangenybių ir pinigų ant 50 tūkstančių dolerių, ramiai sau automobiliuje nuvažiavo. Policijos viršininko tūkstantinė armija banditų gaudymui darbuojasi, o banditai plėšia... Žinių Rinkėja.

Puikus Koncertas ir Sokiai

RENGIA LIETUVIŲ AMERIKOS UKESŲ KLIUBAS

Nedėlioje, 16 d. Kovo (March), 1924

LABOR LYCEUM SVETAINĖJE

949 Willoughby Ave. Brooklyn, N. Y.

Koncerto pradžia 3 val. po pietų, sokiai 7 val. vakare

M. CESNAVIČIUTE

Gerbiameji Publika. Nopraleiskite šios progos, nes tai bus vienas iš gražiausių parengimų.

Programo išpildyme dalyvaus:

AIDO CHORAS IR OPERETES DRAUGIJOS CHORAS Taipgi F. STANKUNAS, M. CESNAVIČIUTE ir F. MOR-KUS, visi pasižymėję gerais balsais dainininkai. K. ATKO-CAIČIUTE, šokikė, GENAVAITE IR JULIANA SPURGIU-TES iš Port Jefferson gerai išsilavinę muzikoje grieš smuika ir skambins ant pianosolo ir dueta.

Visas ir visus kviečia L.A.U.K. KOMITETAS.

KO JŪS REIKALAUJATE IS SAVO ČEVERYKŲ? TAI TAS JUMS LABAI SVARBU

Dabar, ar už dienos-kitos vėliaus, be abejonės, esi pasirengęs pirkti sūti, arba savo šeimynai gorus, bet žinoma už prienamą kainą čeverykus.

BET KUR PIRKSI?

Mes užtikrinam kiekvieham, kad pirkinj gausi savo pinigų vertės. Mūsų lietuvių čeveryku krautuvsė užlaikome vėliausios mados, visokios rūšies, puikios skuros, drutai padarytus čeverykus vyrams, moterims, vaikams ir mergaitėms.

Pilnai Garantuojame Drutume Padaryme

Pigiaus parduodame, negu kitur. Persitikrinimo delei prašome atsilankyti.

Progress Shoe Co. — Lietuvių Čeveryku Krautuvsės

197 GRAND ST., ("Vienybės" Name), Brooklyn, N. Y. 175 FERRY ST., NEWARK, N. J.

20 CLERMONT AVE., MASPETH, L. I., N. Y.